

Toukokuu 2018

EU:n monivuotiset rahoituskehukset (Multi-annual Financial Framework)

Agenda 2030 rahoituskehysten ohjenuoraksi

EU:n aito sitoutuminen kestävän kehityksen toimintaohjelmaan edellyttää, että Agenda 2030 ja kestävä kehitys omaksutaan EU:n rahoituskehysten ohjenuoraksi. Agenda 2030 painottaa kestävän kehityksen tasapainoista huomioimista. Lähtökohtaisesti kaiken EU:n rahoittaman toiminnan tulisi siten olla globaalista näkökulmasta sosiaalisesti, ympäristöllisesti ja taloudellisesti kestävä, ottaen myös hallinnon kriittisen roolin huomioon. Tämän varmistamiseksi komission tulisi käynnistää hyvissä ajoin osallistava prosessi, jossa kuunneltaisiin eri sidosryhmiä Euroopasta ja EU:n kumppanimaista.

Ulkosuhteiden rahoitus

Ulkosuhteiden rahoitus kattaa tällä hetkellä vain 6 prosenttia EU:n budjetista, mutta sillä on merkittävä vaikutus globaalin köyhyyden ja eriarvoisuuden vähentämisessä. EU:n tulee varmistaa, että se budjetillaan noudattaa niin kansainvälisiä sitoumuksiaan kuin perussopimuksissa määritellyjä tavoitteitaan. Tämä edellyttää muun muassa kehitysyhteistyön rahoituksen asteittaista nostamista 0,7 prosentin tavoitteeseen bruttokansantulosta vuoteen 2030 mennessä. EU:n tulee pitää kiinni myös perussopimuksissa määritellyistä kehityspoliittikan päätavoitteistaan: köyhyyden vähentämisestä (SEUT art. 208) ja ihmisoikeuksien edistämisestä ja kestävän kehityksen tukemisesta kehitysmaissa (SEU art. 21(2)(d)).

Komission alustavissa ehdotuksissa ulkosuhteiden budjetti sisältää yleisen ulkosuhteiden rahoituksen, turvallisuuden, muuttoliikkeen ja kehitysyhteistyön. Pidämme kokonaisvaltaisemman ja johdonmukaisemman näkökulman omaksumista tervetulleena, mutta olemme huolissamme kansainvälisin standardein määritellyn kehitysyhteistyön rajojen hälvenemisestä ulkosuhdebudjetin käyttötarkoitusta laajennettaessa ja sen joustavuutta lisättäessä. Jos ulkosuhteiden rahoitusohjelmien ja -välineiden lukumäärää halutaan vähentää, on kehitysyhteistyön rahoituksen korvamerkitseminen entistä tärkeämpää.

EU:n sitoutuminen kehityspoliittiseen johdonmukaisuuteen (SEUT art. 208) tarkoittaa, että muiden politiikka-alojen tulee ottaa unionin kehitysyhteistyön tavoitteet huomioon kaikissa politiikoissa, jotka todennäköisesti vaikuttavat kehitysmaihin. Viime aikaiset EU:n politiikan trendit kuitenkin osoittavat päinvastaiseen suuntaan. EU:n kehitysyhteistyöhön on löydetty entistä enemmän käyttötarkoituksia köyhyyden vähentämisen ja kestävän kehityksen ulkopuolelta, erityisesti muuttoliikkeen hallinnasta ja turvallisuussektorin vahvistamisesta kehitysmaissa sotilaallisia toimijoita tukemalla.

EU:n ulkosuhteiden rahoituksen tulee vastata sekä uudessa globaalistrategiassa että neuvoston vuonna 2015 hyväksymässä ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevassa EU:n toimintaohjelmassa huomioituun kansalaisyhteiskunnan kapenevaan tilaan maailmalla. Kansalaisyhteiskunnan toimintaympäristöä voidaan vahvistaa diplomatian lisäksi tukemalla kansalaisjärjestöjä ja muita paikallisia toimijoita.

Monivuotisissa rahoituskehyksissä tulee ulkosuhteiden lisäksi varmistaa, että EU:n käytössä olevat resurssit kohdistuvat myös sisäisissä politiikoissa kestävän kehityksen toimintaohjelma Agenda 2030:n ja Pariisin ilmastopimuksen toimeenpanemiseen.

Suosituksat

- **Ulkosuhteiden budjetin suhteellista kokoa on kasvatettava** seuraavassa rahoituskehyksessä, jotta sillä voidaan aidosti vastata ulkosuhteiden, turvallisuuden, muuttoliikkeen ja kestävän kehityksen tarpeisiin.
- Ulkosuhdebudjetin alaisissa ohjelmissa tulee **määritellä selkeästi, mitkä ohjelmat ja välineet rahoittavat kehitysyhteistyötä**. Tämä edellyttää ODA-minimitasojen asettamista ohjelmille ja välineille. Ulkosuhteiden rahoituksesta 90 % tulisi jatkossakin olla ODA-kriteerien mukaista.
- Ihmisoikeuksia ja demokratiaa tukevan instrumentin (EIDHR) tulee säilyä omana instrumenttinaan eikä sitä pitäisi yhdistää muiden ulkosuhteiden instrumenttien kanssa. EIDHR:n nykyiset erityispiirteet globaalina instrumenttina, jolla voidaan tukea demokratiaa ja ihmisoikeuksia kaikkialla maailmassa ilman kumppanimaan hallituksen hyväksymistä, olisi hyvä varmistaa omalla laillisella perustalla.
- Rahoituskehysten joustavuutta on kehitettävä, jotta EU ja sen ohjelmat voivat paremmin reagoida nouseviin globaaleihin haasteisiin. Joustavuus ei kuitenkaan saa tarkoittaa ennakoitavuuden heikkenemistä, eikä ODA:an korvamerkityn rahoituksen siirtämistä ei-ODA -kelpoiseen toimintaan. Tästä syystä rauhaa ja vakautta tukeva instrumentti tulisi irrottaa erilleen ehdotetusta naapuruus ja maailma - instrumentista.
- **Kestävä kehitys tulee sisällyttää vahvemmin EU:n vaikutusarviointeihin**, jotta voidaan varmistaa, että monivuotisella rahoituskehyksellä on myönteinen vaikutus globaaliin kestävään kehitykseen ja ettei sen kautta rahoiteta kestäättömiä toimia.